



คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อผู้อพยพย้ายถิ่น-ระนอง  
National Catholic Commission on Migration-Ranong  
41/130 ถ.ท่าเมือง ต.เขานิวศน์ อ.เมือง จ.ระนอง 85000 Tel/Fax +66-077-832078  
41/130 Thamuang Rd., T.Kaonivet A.Muang Ranong 85000 Tel/Fax +66-077-832078

ที่ NCCM.RN. 006/2553

วันที่ 8 กันยายน พ.ศ.2553

เรื่อง ความเห็นทางกฎหมายต่อกรณีการดำเนินการระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนราษฎรของเด็กในสถาบันการศึกษาของเด็กชายหม่อง ทองดี

เรียน ประธานคณะกรรมการด้านสิทธิและสถานะบุคคลของผู้ไร้สัญชาติ ไทยพลัดถิ่น ผู้อพยพ และชนพื้นเมือง ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อ้างถึง คำสั่งที่ ชม 64801.1/ ทร.32 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 เรื่อง ปัญหาสถานะของบุคคลไม่มีสัญชาติไทยและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย (กรณีเด็กชายหม่อง ทองดี)

ตามที่ข้าพเจ้าในฐานะนักกฎหมาย ประจำคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อผู้อพยพย้ายถิ่น สำนักงานระนอง ได้รับการร้องขอจากโครงการบางกอกคลินิกเพื่อให้คำปรึกษากฎหมายด้านสถานะและสิทธิบุคคล ภายใต้กองทุนศาสตราจารย์หญิง ฤทัย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ช่วยให้ความเห็นต่อกรณีการดำเนินการระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียน เพื่อจำหน่ายรายการบุคคลของเด็กชายหม่อง ทองดี ซึ่งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ออกคำสั่ง เพื่อประกอบการประชุมคณะกรรมการด้านสิทธิและสถานะบุคคลของผู้ไร้สัญชาติ ไทยพลัดถิ่น ผู้อพยพ และชนพื้นเมือง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น

การที่เด็กชายหม่อง ทองดี ได้ถูกระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนราษฎรของเด็กในสถาบันการศึกษานั้นจะส่งผลกระทบต่อแนวปฏิบัติกับเด็กนักเรียนในสถานศึกษาที่ได้ขึ้นรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ (ท.ร.38/1) ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย ข้าพเจ้าจึงขอให้ความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำสั่งที่ ชม 64801.1/ทร.32 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 เรื่อง ปัญหาสถานะของบุคคลไม่มีสัญชาติไทยและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย (กรณีเด็กชายหม่อง ทองดี) โดยนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลสุเทพ มิได้เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายตามวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กล่าวคือ

1.1. คำสั่งดังกล่าวมิได้มีการแจ้งเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าการที่เด็กชายหม่อง ทองดี มีรายการบุคคลทางทะเบียนราษฎรมากกว่า 1 รายการนั้น เป็นเพราะดำเนินการแจ้ง รับแจ้ง การบันทึกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ หรือโดยอำนาจ หรือโดยมีรายการข้อความผิดไปจากความเป็นจริงอย่างไร จึงเป็นสาเหตุใดให้ สั่งระงับการเคลื่อนไหวกทางทะเบียนราษฎร

1.2. คำสั่งดังกล่าวมิได้แจ้งข้อกฎหมายที่เป็นเหตุให้ระงับการเคลื่อนไหวกทางทะเบียนราษฎรว่าการที่เด็กชายหม่อง ทองดี มีรายการบุคคลทางทะเบียนราษฎรมากกว่า 1 รายการนั้น เป็นการขัดต่อกฎหมายอะไร มาตราไหน

2. คำสั่งที่ ชม 64801.1/ทร.32 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 นี้ มิได้มีการแจ้งรายละเอียดทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ที่เป็นเหตุให้ระงับการเคลื่อนไหวกทางทะเบียนราษฎร ทำให้เด็กชายหม่อง ทองดี ไม่สามารถที่จะโต้แย้งคำสั่ง ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.2551 ด้วยเหตุผลว่า เด็กชายหม่อง ทองดีไม่ทราบข้อเท็จจริงอะไรที่เป็นเหตุให้นายทะเบียนสั่งระงับการเคลื่อนไหวก ไม่ทราบว่านายทะเบียนใช้กฎหมายอะไร มาตราไหน ที่จะให้โต้แย้งข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงไม่อาจโต้แย้งเนื้อหาสาระที่สำคัญตามคำสั่ง ชม 64801.1/ทร.32 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 นี้ได้

3. การที่เด็กชายหม่อง ทองดี มีรายการบุคคลทางทะเบียนราษฎร 2 รายการนั้น มิใช่เป็นเหตุให้เด็กชายหม่อง ทองดี ทำให้บุคคลใดประสบปัญหา หรือเป็นสาเหตุที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน

4. การที่เด็กชายหม่อง ทองดี ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนขึ้นต้นด้วย 0 ทำให้เด็กชายหม่อง ทองดี สามารถอยู่อาศัยชั่วคราวในประเทศไทย โดยลำพังตนเอง และรับเรียนการศึกษาได้ หากวันใดบิดามารดาขาดสิทธิอาศัยอยู่ชั่วคราวในประเทศไทย หรือถูกผลักดันกลับประเทศไม่ว่าด้วยเหตุใด เด็กชายหม่อง ทองดี ก็สามารถอยู่ในประเทศไทย ไม่ต้องหวาดวิตก กังวลว่าจะถูกผลักดันพร้อมกับบิดามารดา

5. การที่เด็กชายหม่อง ทองดี ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนขึ้นต้นด้วย 0 ทำให้เด็กชายหม่อง ทองดี มีบัตรประจำตัวพิสูจน์ตนในการเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อศึกษาต่อ ไม่เหมือนกับเด็กที่มีสถานะทางทะเบียนขึ้นต้นด้วย 00 ซึ่งมีอาจเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อศึกษาต่อเนื่องจากไม่มีบัตรประจำตัว

6. การที่เด็กชายหม่อง ทองดี ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนขึ้นต้นด้วย 0 ทำให้เด็กชายหม่อง ทองดี ไม่ต้องถูกบังคับให้ทำใบอนุญาตทำงาน 00 เมื่ออายุครบ 15 ปี ที่ต้องเสีย

ค่าธรรมเนียมในการทำใบอนุญาตทำงาน และทำบัตรประกันสุขภาพ เพื่อจะได้มีสิทธิอาศัยในประเทศไทย อีกทั้งการทำบัตร 00 ของเด็กที่ยังเรียนหนังสืออยู่ยังขัดกับสภาพความเป็นจริงที่เด็กยังมีได้เป็นแรงงาน แต่ถูกบังคับทางอ้อมให้ทำบัตรแรงงาน และต้องเสียค่าใช้จ่ายปีต่อปี

7. การที่เด็กชายหม่อง ทองดี ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนขึ้นต้นด้วย 0 ทำให้เด็กชายหม่อง ทองดี ได้รับโอกาสในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ไม่เหมือนกับเด็กที่มีสถานะทางทะเบียนเป็น 00 ที่ต้องร้องขอ และเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อบัตรประกันสุขภาพ

เมื่อพิจารณาได้ตั้งนี้การที่เด็กชายหม่อง ทองดี มีรายการทะเบียนราษฎรของเด็กในสถาบันการศึกษา ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน “0” เดียวนั้นเป็นผลดีมากกว่าการมีสถานะบุตรของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ (ท.ร.๓๘/๑) “00”

ดังนั้นหากมีความจำเป็นในทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจำหน่ายรายการใดรายการหนึ่ง รายการที่จำหน่ายควรเป็นรายการของผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว “00” เพราะเป็นรายการที่ไม่ได้ส่งเสริมสิทธิด้านใด ๆ ของเด็กเลย

จึงเรียนมาเพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจในแง่มุมต่าง ๆ ของคณะกรรมการด้านสิทธิและสถานะบุคคลของผู้ไร้สัญชาติ ฯ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง



(นายชาติชาย อมรเลิศวัฒนา)

นักกฎหมายคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อผู้อพยพย้ายถิ่น

สำนักงานระนอง